
Istungidokument

B9-0467/2023

20.11.2023

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 132 lõikele 2

komisjoni seadusandlike järelmeetmete puudumise kohta Pegasuse ja samaväärse salajälgimiseks mõeldud nuhkvara kasutamise uurimist käsitlevale resolutsioonile
(2023/2988(RSP))

Dominik Tarczyński, Ryszard Antoni Legutko, Anna Fotyga, Elżbieta Kruk, Beata Mazurek, Beata Kempa, Waldemar Tomaszewski
fraktsiooni ECR nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon komisjoni seadusandlike järelemeetmete puudumise kohta Pegasuse ja samaväärse salajälgimiseks mõeldud nuhkvara kasutamise uurimist käsitlevale resolutsioonile (2023/2988(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 4 lõiget 2,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2021. aasta määrust (EL) 2021/821, millega kehtestatakse liidu kord kaheksuguse kasutusega kaupade ekspordi, vahendamise, tehnilise abi, transiidi ja edasitoimetamise kontrollimiseks¹ (kaheksuguse kasutusega kaupade määrus),
- võttes arvesse nõukogu 17. mai 2019. aasta otsust (ÜVJP) 2019/797 piiravate meetmete kohta, millega takistada liitu või selle liikmesriike ähvardavaid küberründeid², mida on muudetud nõukogu 17. mai 2021. aasta otsusega (ÜVJP) 2021/796³,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 6. märtsi 1995. aasta otsust 95/167/EÜ, Euratom, ESTÜ Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise erisätete kohta⁴,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2022. aasta otsust (EL) 2022/480 Pegasuse ja samaväärse salajälgimiseks mõeldud nuhkvara kasutamist käsitleva uurimiskomisjoni moodustamise ning selle uurimisobjekti, vastutusosalade, liikmete arvu ja ametiaja kohta⁵,
- võttes arvesse ÜRO põhikirja ning ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid,
- võttes arvesse Europoli 2021. aasta hinnangut raske ja organiseeritud kuritegevuse põhjustatud ohtudele (SOCTA) „A Corrupting Influence: the Infiltration and Undermining of Europe’s Economy and Society by Organised Crime“ (Korruptiivne mõju: organiseeritud kuritegevuse infiltreerumine Euroopa majandusse ja ühiskonda ja selle põhjustatud kahju),
- võttes arvesse oma 12. märtsi 2014. aasta resolutsiooni USA Riikliku Julgeolekuagentuuri jälgimisprogrammi ja ELi liikmesriikide jälgimisasutuste ning nende mõju kohta ELi kodanike põhiõigustele ja Atlandi-ülesele koostööle justiits- ja siseküsimustes⁶ ning eelkõige selles esitatud soovitusi IT-turvalisuse tugevdamise kohta

---

¹ ELT L 206, 11.6.2021, lk 1.

² ELT L 129 I, 17.5.2019, lk 13.

³ ELT L 174 I, 18.5.2021, lk 1.

⁴ EÜT L 78, 6.4.1995, lk 1.

⁵ ELT L 98, 25.3.2022, lk 72.

⁶ ELT C 378, 9.11.2017, lk 104.

ELi institutsioonides, organites ja asutustes,

- võttes arvesse Pegasuse ja samaväärse salajälgimiseks mõeldud nuhkvara kasutamist käsitleva uurimiskomisjoni raportit (A9-0189/2023),
  - võttes arvesse oma 15. juuni 2023. aasta soovitusi nõukogule ja komisjonile pärast liidu õiguse kohaldamisel ilmnenu väidetavate rikkumiste ja haldusomavoli uurimist seoses Pegasuse ja samaväärse salajälgimiseks mõeldud nuhkvara kasutamisega⁷,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi Pegasuse ja samaväärse salajälgimiseks mõeldud nuhkvara kasutamist käsitleva uurimiskomisjoni (PEGA-komisjon) soovitused põhinevad tema raportil nuhkvara kasutamise ja kuritarvitamise kohta ELi riikides;
  - B. arvestades, et salajälgimise ainsaks tõendiks olid sageli küsitava maine ja poliitiliste sidemetega institutsioonide ütlused (ja algatused), nagu Pegasuse projekt (kahtlustatakse seotuses Edward Snowdeniga), Citizen Lab (selgelt vasakpoolse suunitlusega organisatsioon) ja AI (mille mainet kahjustas venemeelne aruanne olukorra kohta Ukrainas);
  - C. arvestades, et nuhkvara kasutab pahavara paigaldamiseks ära nutitelefonide operatsioonisüsteemide turvanõrkusi; arvestades, et nuhkvara kasutamist on selle struktuuri tõttu väga raske tuvastada; arvestades, et sellise jälgimise allikaid on peaaegu võimatu kindlaks teha, mistõttu on mis tahes järeldused spekulatiivsed;
  - D. arvestades, et PEGA-komisjoni raport on kallutatud ja selles koheldakse riike ebavõrdselt, mõistes mõnel juhul hukka samad lahendused, mida teisel juhul peetakse sobilikuks;
  - E. arvestades, et PEGA-komisjoni soovitused puudutavad oma ulatuslikkuse tõttu ELi lepinguga seotud küsimusi ega piirdu seega enam PEGA-komisjoni volitustega;
  - F. arvestades, et aluslepingute kohaselt kuuluvad riikliku julgeoleku küsimused liikmesriikide ainupädevusse;
  - G. arvestades, et soovituste eesmärk on võtta liikmesriikidelt vabadus tegutseda riikliku julgeoleku küsimustes;
  - H. arvestades, et liikmesriigid on täielikult (ja õigustatult) vastu mis tahes katsetele nende pädevust piirata;
  - I. arvestades, et ELi riike ohustab kolmandatest riikidest pärit nuhkvara, mida saavad kasutada nii nende kolmandate riikide teenistused kui ka nende ELi riikide endi teenistused;
  - J. arvestades, et nuhkvara ja kaheksaühe kasutusega kaupade ekspordi norme võib olla vaja karmistada;

---

⁷ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2023)0244.

- K. arvestades, et on tõsine oht, et ELi juhtivaid poliitikuid ja kõrgemaid ametnikke, sealhulgas volinikke, võidakse nuhkvara abil jälgida;
- L. arvestades, et nuhkvara jõuab sageli kuritegelike organisatsioonide kätte;
- M. arvestades, et osalised kaubitsevad otseselt või vahendajate kaudu ebaseaduslikult tarkvarasüsteemide nõrkusi puudutavate teadmistega; arvestades, et selles kaubitsemises osalevad valitsusvälised osalejad ja kuritegelikud organisatsioonid;
- N. arvestades, et PEGA-komisjoni uurimine näitab, et liikmesriigid peaksid kaitse ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise eesmärgil töötama välja oma sõltumatu nuhkvara;
- O. arvestades, et aluslepingute sätetega tuleks kehtestada piirangud nuhkvara reguleerimise ettepanekute arutamisele;
1. rõhutab, et PEGA-komisjoni raport ja soovitused ei valminud olukorra põhjaliku hindamise põhjal, vaid on spetsiifilise ja poliitiliselt motiveeritud seisukoha tulemus, millest ei puudu eelarvamused ja stereotüüpne käsitus;
  2. märgib, et raporti ja soovituste koostamine oli vähemalt osaliselt seotud Poolas, Kreekas ja Hispaanias eelseisnud või käimas olnud valimisprotsessiga;
  3. rõhutab asjaolu, et raporti ja soovituste autorid kasutasid ebausaldusväärseid ja kallutatud allikaid, mis moonutasid olukorra kirjeldust;
  4. juhib tähelepanu sellele, et riikide olukorda ei kirjeldatud tasakaalustatult ja võrdsete kriteeriumide alusel, mis tekitab kahtlusi soovituste usaldusväärsuse suhtes;
  5. on arvamusel, et PEGA-komisjoni soovitused ei piirdu tema volituste ja pädevusvaldkonnaga ning seetõttu ei saa liikmesriikidelt ja komisjonilt nende rakendamist oodata;
  6. on samuti arvamusel, et kavandatud muudatuste suund ei ole kooskõlas aluslepingute mõttega (ja sageli konkreetsete sätetega) ning seetõttu tuleks soovitustes näha survevahendit, mida saab kasutada käimasolevates aluslepingute muutmise aruteludes;
  7. on kindlalt veendunud, et riikliku julgeoleku küsimused peaksid jääma liikmesriikide ainupädevusse ning et kõik katsed neisse küsimustesse ELi tasandil sekkuda – nuhkvara üksikasjaliku reguleerimise või riikliku julgeoleku küsimustele piirangute kehtestamise kaudu – on rünnak aluslepingutes sätestatud liikmesriikide õiguste vastu;
  8. rõhutab, et kuigi nuhkvara kujutab endast mitmesuguseid ohte, sealhulgas kodanikuvabadustele ja inimõigustele, on selle kasutamine mõnel juhul hädavajalik; on arvamusel, et see puudutab eelkõige luureteavet, riigikaitset ja organiseeritud kuritegevuse vastast võitlust; juhib lisaks tähelepanu sellele, et hübriidkonfliktide ajal ei ole võimalik eespool nimetatud valdkondi selgelt piiritleda;
  9. on seetõttu arvamusel, et liikmesriikide teenistused peaksid kasutama nuhkvara võimalikult vähe ning et selles küsimuses peaksid alati otsuseid tegema suveräänsed

liikmesriigid, kuna neil kõigil on demokraatlikud süsteemid, õigussüsteemid ja institutsioonid, mis suudavad võidelda võimalike kuritarvituste vastu;

10. hoiatab, et nõukogu avaldab kahtlemata tugevat vastuseisu komisjoni mis tahes ettepanekutele PEGA-komisjoni soovitude rakendamiseks, kuna liikmesriigid tajuvad neid rünnakuna oma õiguste ja pädevuse vastu;
11. märgib, et kui võtta soovitudes kavandatud õiguslike muudatuste aluseks ELi toimimise lepingu V jaotise 4. peatüki sätteid, siis tegelikkuses tähendab see vajadust saavutada liikmesriikide seas ühehäälsus, mis näib täiesti ebarealistlik;
12. jagab siiski PEGA-komisjoni muret ohtude pärast, mis on seotud välisriikidest, eriti kolmandatest riikidest pärit nuhkvara kasutamiselega; on arvamusel, et parim lahendus probleemile on see, kui liikmesriigid töötavad oma teenistuste kontrolli all ja õigusnormide alusel välja oma nuhkvaratehnoloogia;
13. jagab muret ka nuhkvara ELi kolmandatesse riikidesse eksportimise pärast; juhib tähelepanu sellele, et ekspordi reguleerivad norme (sealhulgas seoses kaheksaühe kasutusega kaupade ekspordiga) võiks karmistada ning neid tuleks nõuetekohaselt rakendada ja nende täitmist kontrollida;
14. on veendunud, et nuhkvara ja kaheksaühe kasutusega kaupade impordi parem reguleerimine ELi tasandil (näiteks selleks, et neid ei saaks osta kuritegelikud organisatsioonid) näib olevat põhjendatud, kuid asjakohaste normide rakendamine ja nende täitmise tagamine on äärmiselt keeruline;
15. rõhutab vajadust suurendada Euroopa juhtivate poliitikute ja kõrgemate ametnike kaitset nuhkvara eest; juhib tähelepanu ohtudele, mis on seotud Euroopa tähtsamate poliitikute ja ametnike võimaliku jälgimisega välisjõudude poolt, eriti praegu, mil käib Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu;
16. rõhutab, et nuhkvara kasutamise valitsusväliste osalejate poolt kaasnevad suured riskid; kutsub liikmesriike üles jälgima tähelepanelikult nuhkvaraga kaubitsemist ja märgib, et selles valdkonnas võiks kasutada Europoli abi, eriti selle küsimuse piiriülese mõõtmise korral;
17. väljendab samal ajal tugevat vastuseisu kõigile katsetele anda Europoliile volitused tegutseda ilma liikmesriikide teadmata ja nõusolekuta ning seega neist lihtsalt mööda minna; tuletab meelde, et Europoli ülesanne peaks olema toetada koordineerimist;
18. soovib kokkuvõtteks, et komisjon suhtuks PEGA-komisjoni soovitustesse väga ettevaatlikult; rõhutab vajadust võtta arvesse nende soovitude poliitilist konteksti, nende osalist vastuolu aluslepingutega ja nende osalist teostamatust nii õiguslikel kui ka poliitilistel põhjustel;
19. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.